

Mikes International

Magyar szellemi fórum

Hungarian Periodical for Art, Literature and Science

Alapítási év / Founded: 2001.

Internet: www.federatio.org/mikes_int.html

Email: mikes_int@federatio.org

P.O. Box 10249, 2501 HE, Den Haag, Holland

ISSN 1570-0070

Különszám

2006

Special Issue

JÖJJETEK

1957 — 1962

Kiadó

'Stichting MIKES INTERNATIONAL' alapítvány, Hága, Hollandia.

Számlaszám: Postbank rek.nr. 7528240

Cégbejegyzés: Stichtingenregister: S 41158447 Kamer van Koophandel en Fabrieken Den Haag

Terjesztés

A lap a következő Internet-címről tölthető le: http://www.federatio.org/mikes_per.html

Aki az email-levelezési listánkon kíván szerepelni, a következő címen iratkozhat fel:

mikes_int-subscribe@yahoogroups.com

A kiadó nem rendelkezik anyagi forrásokkal. Többek áldozatos munkájából és adományából tartja fenn magát. Adományokat szívesen fogadunk.

Cím

A szerkesztőség, illetve a kiadó elérhető a következő címeken:

Email: mikes_int@federatio.org

Levelezési cím: P.O. Box 10249, 2501 HE, Den Haag, Hollandia

Minden cikkért szerzője felel.

Publisher

Foundation 'Stichting MIKES INTERNATIONAL', established in The Hague, Holland.

Account: Postbank rek.nr. 7528240

Registered: Stichtingenregister: S 41158447 Kamer van Koophandel en Fabrieken Den Haag

Distribution

The periodical can be downloaded from the following Internet-address: http://www.federatio.org/mikes_per.html

If you wish to subscribe to the email mailing list, you can do it by sending an email to the following address:

mikes_int-subscribe@yahoogroups.com

The publisher has no financial sources. It is supported by many in the form of voluntary work and gifts. We kindly appreciate your gifts.

Address

The Editors and the Publisher can be contacted at the following addresses:

Email: mikes_int@federatio.org

Postal address: P.O. Box 10249, 2501 HE, Den Haag, Holland

Individual authors are responsible for facts included and views expressed in their articles.

ISSN 1570-0070

© Mikes International, 2001-2006, All Rights Reserved

TARTALOM**CONTENTS**

Kedves Olvasó!	4
Dear Reader,.....	4
Szerkesztőség / Editors	5
<i>Tóth Miklós : A 'Jöjjetek' útja.....</i>	<i>6</i>
<i>Tóth Miklós : Nyugati magyar keresztyénség .....</i>	<i>8</i>

Kedves Olvasó!

2006 július 7-én bekerült az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Periodika Adatbázis Archívumába a JÖJJETEK című nyugati magyar periodika digitális facsimile változatban. A lapot elektronikusan a következő címen lehet elérni:

<http://epa.oszk.hu/jojjetek>

A Szerkesztőség

Hága, 2006. július 10.

Dear Reader,

On 7 July 2006 the National Széchényi Library's Electronic Periodical Archive published the electronic facsimile version of the Hungarian periodical in the West JÖJJETEK (COME). The periodical's archive can be accessed at the following address:

<http://epa.oszk.hu/jojjetek>

The Editors

The Hague, July 10, 2006

Szerkesztőség / Editors

FARKAS, Flórián	Hága, Hollandia	/	The Hague, Holland
KIBÉDI VARGA, Áron	Amszterdam, Hollandia	/	Amsterdam, Holland
TÓTH, Miklós	Hága, Hollandia	/	The Hague, Holland

Titkár / Secretary

CSANÁDY, Ágnes	Hága, Hollandia	/	The Hague, Holland
-----------------------	-----------------	---	--------------------

Tóth Miklós : A 'Jöjjetek' útja

A 'Jöjjetek' a háború utáni németországi menekülttáborokban állt elő. Eredete 1944 őszére megy vissza, midőn Ravasz László püspök, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkészi elnöke megbízta Nagy Sándort, volt bukaresti esperest azzal, hogy menjen 'Nyugatra' a menekültekkel és szervezze meg közöttük a magyar református egyházi munkát. Erre írásos meghatalmazást adott Nagy Sándornak. Ezt a Református Zsinat 1947-ben megerősítette. Nagy Sándor ennek a meghatalmazásnak az alapján a háború befejezése utáni nehéz időkben kapcsolatot vett fel a német egyházakkal és az Egyházak Világtanácsával Genfben. A menekülttáborok magyar reformátusai között az egyházi szervezetet Nagy Sándor és Soós Géza, a Soli Deo Gloria volt elnöke építette ki több munkatársuk támogatásával. Így állt elő az az egyházi munka, amelyből később a Szórványban Élő Magyar Református Egyház (SZEMRE) fejlődött ki. Abból épült ki a dél-amerikai és az ausztráliai / új-zélandi magyar református egyházi munka, amely mindmáig működik. Európában a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat folytatta ezt a munkát s teszi ezt mindmáig a különböző országokban tevékeny szervezetein/gyülekezetein keresztül. Ilymódon ennek a munkának szilárd egyházjogi alapja volt és van.

A 'Jöjjetek' a németországi menekülttáborok magyar református egyházi lapja volt. Miután a 'Displaced Persons', a 'DP'-k, Németországból a magyarság nagy, de nem egyedüli, emigrációs hulláma keretében elköltöztek, új menekültek jelentek meg, az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc menekültjei. Őket a 'Nyugat' nagy lelkiismeretfurdalással fogadta, mert mindenki tudta, hogy a magyarokat cserbenhagyták. Viszont a magyarság akkor jelent meg először a nyugati világ és az egész emberiség tudatában. Addig alig tudott a magyarságról valaki valamit. Homályosan emlékeztek némelyek valami rég letűnt 'Osztrák-Magyar Monarchiára'. Azóta tudják a világon mindenütt, hogy a magyarok léteznek. Jó ezt tudatosítanunk magunknak.

Hollandiában Tüski István, Utrechtben élő református lelkész — aki 1951. óta a Benelux-államokban a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat kinevezett lelkésze (később Hollandiára szorítkozván) — a menekültek fogadásában és elhelyezésében felekezetre való tekintet nélkül központi szerepet töltött be. Munkáját nem lehet eléggé pozitívan értékelni. Ő 'találta ki' 1955-ben az Admiraal de Ruyterfonds-ot, amely Hollandiában az egymással akkoriban alig-alig együttműködő protestáns egyházakat összefogta a magyar protestáns egyházak támogatására. Ő készítette el az énekeskönyvet a fentemlített Szórványban Élő Magyar Református Egyház számára, amely éppen 1956-ban jelent meg a forradalom előestéjén, szinte megérezve, hogy erre történelmi módon szükség lesz. Ezt az énekeskönyvet terjesztették a segélyező szervek azután ezrével Nyugat-Európában a forradalom menekültjei között, akik azt magukkal vitték a tengerentúlra is. Ezt mindmáig használják Nyugat-Európa különböző országaiban.

Tüski István tevékenységének része volt a magyar menekültek közötti protestáns sajtókapcsolat létrehozatala. Erre a már meglevő 'Jöjjetek'-et kívánta felhasználni. A lapot a magyar menekültek segélyezésére alakult holland protestáns-keresztyén szervezetek finanszírozták. Felkért szerkesztők voltak Kerekes János, Kibédi Varga Áron, Tóth Miklós és Tüski István. A szerkesztőség titkára Kenessey Ilona volt, asszisztens pedig Hübner Tibor. —

Kerekes János waverveeni lelkész sajnos röviddel a lap elindulása után szívrohamban meghalt. A lap szerkesztését gyakorlatilag Kibédi Varga Áron és Tóth Miklós végezte, bár Tóth Miklós neve nem szerepelt a lapon tekintettel arra, hogy szülei és öccse Magyarországon a kommunista uralom üldözöttjei voltak: apját eltávolították szekszárdi református lelkészi és tolnai egyházmegyei esperesi állásából, öccsét pedig a szekszárdi nemzeti bizottságnak a forradalmi napokban betöltött elnöki funkciója miatt — miután két fokon követelték ellene a halálbüntetést — 8 évi fegyházra ítélték (lásd a szekszárdi városháza épületében elhelyezett emléktáblát).

1957-ben a szerkesztők egy része a lapnak legszívesebben azt a nevet adta volna, hogy ‘Új Reformáció’. Ez jobban megfelelt volna a lap általános kulturális jellegének (lásd alant). A holland segélyező szervek kívánságára azonban végülis ‘Jöjjetek’ lett a lap neve, amely ilymódon a háború utáni menekült-világ református küldetésstudatának folytonosságát kívánta kisugározni a menekülttáborok lapja nevének a továbbvitelével. (A ‘Jöjjetek’ egyébként ma is létezik mint hollandiai, alkalmilag megjelenő protestáns keresztyén egyházi kapcsolatfenntartó lap.)

Megállapodás történt azonban atekintetben, hogy a lap nem a szokásos egyházi kapcsolatfenntartó lap lesz — amint azelőtt volt —, hanem *általános kulturális lap* protestáns keresztyén háttérrel. Erre két példaképünk volt: a francia ‘Réforme’ és a német ‘Christ und Welt’. Mindkét folyóirattal megállapodást kötöttünk, hogy cikkeiket átvehetjük. Ezt ismételten meg is tettük, amint ez cikkeinkből ki is tűnik.

A lap havonként jelent meg. Ez később kéthavi megjelenésre változott. A lap terjesztése nagyon jól ment. Nyugat-Európa országaiban, Dél-Amerikában, Ausztráliában és Új-Zélandon olvasták a lapot, tehát azokon a területeken, amelyek Nagy Sándor egyházi tevékenysége folytán épültek ki. Terjesztőink a különböző országokban nagyszerű munkát végeztek, amit itt külön alá kell húznunk. Mivel azonban az előfizetési díjak a segélyező szervek pénztárosánál futottak be, problémák álltak elő. Ez a (holland) személy ui. állította, hogy alig jött be előfizetési díj. Az igazság az volt, mint jóval később kiderült, hogy adminisztrációja káoszba fulladt. Kisült, hogy a lap önnfentartó volt. Olvasói annyira értékelték cikkeiket, hogy nagy számban, hűségesen fizették az előfizetési díjat, pedig ők akkor az új országban való egzisztenciateremtés nehéz munkájával voltak elfoglalva. Bárhogy legyen is, a lap, nolens volens, 5 év eltelte után kénytelen volt megjelenését beszüntetni. Ez alatt az idő alatt azonban külön szint jelentett a nívós nyugati magyar sajtótermékek között, amely — eltérőleg az ismert példáktól — a legkülönbözőbb jellegű és háttérű íróknak adott helyet. A lap tartalma erre kellő bizonyítékot nyújt.

A ‘Jöjjetek’ itt közölt anyaga természetesen némileg időhöz kötött, de nem túl nagyon. Célunk volt egy általános emberi kulturális anyagot szolgáltatni abból a meggyőződésből, hogy a keresztyénség és az általános emberi etika egy irányba mutat. Kultúrvilágunk alapja a keresztyén erkölcsi világ.

Hága, 2005. november 4.

Tóth Miklós : Nyugati magyar keresztyénség

1848 óta nem volt mozgalom, mely népünket olyan mélységesen és egységesen indította volna meg, mint az októberi és novemberi események. A szabadság utáni olthatatlan vágy, melyet semmiféle zsarnokság el nem nyomhat és semmiféle irányított nevelés el nem ferdíthet, elemi erővel tört fel minden magyar lelkéből. A bilincs, mely már-már testünk és lelkünk alkotórészévé vált, széttört s azt senki nem lesz képes többé újra rárakni nemzetünk kezére. Kínzókamrák és börtönök ajtajai újra megnyílhatnak. Újabb terror indulhat meg odahaza. A forradalomban azonban a magyar nemzet megtalálta önmagát. Tiszavirág életű szabadságunknak — sírva mondjuk ezt — talán ez az egyetlen kézzelfogható eredménye.

A mi szabadságharcaink mind függetlenségi harcok voltak. E keserves küzdelmekben azonban nemzetünk egyben a szellem szabadságáért is küzdött. Ez a harc talán sosem volt olyan világos és kézzelfogható, mint az 1956-os magyar szabadságharc folyamán.

Történelmünk keserves iróniája, hogy szabadságharcaink sosem vezettek diadalra. 1711, 1849 október 6, 1956 november 4 siralmas bizonyosságai ennek.

Levert szabadságharcaink után megindult a menekültek csapata nyugat felé. Rákóczi, Kossuth és az új emigráció 170.000-je nem kelet, hanem nyugat felé menekült, mert a Nyugat és mindaz, amit e szó számunkra jelent, volt az, amiért küzdöttek. A Nyugat volt az, amibe reménységüket vetették s amelyben — politikai értelemben — csalódtak. Nem is tehattünk egyebet. Keserves belső ellentéte a mi helyzetünknek, hogy bennünket a Nyugat sokszor keletinek tekint, míg mi magunkat a Nyugat szerves részének tudjuk. Számunkra a Nyugat véres valóság. Véresebb, mint bármely nyugati nép számára, mert mi önmagunkhoz csak úgy lehetünk hűek, ha nyugati mivoltunkért létünket tesszük kockára.

Minden szabadságharcunkra keserves elnyomás következett. Az elnyomás évei alatt azonban a nemzet tekintete azokon csüngött, akik a szabad világba mentették a magyarság szellemi kincseit. Minden magyar menekült küldetést vállalt magára, amint átlépi hazája határát. E küldetés alatt nem politikai programot értünk. Azt sem, hogy mindenkinek nemzeti propaganda lenne a főfeladata. Amire gondolunk, azt Jézusnak a táalentumokról szóló példázata mondja meg a legvilágosabban: Aki jól gazdálkodik a maga szellemi kincseivel, az meggazdagszik az új világ értékeivel. Mert sehol nem bizonyosodik meg Krisztus szavának igazsága oly kézzelfoghatóan, mint az emigrációban: „Akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.”

Ezzel a küldetéssel áll a magyar keresztyénség a mai Nyugaton. Küldetésünk van mind Magyarországon mind a Nyugaton mind önmagunk felé. E küldetésnek kíván hangot adni a Jöjjetek.

Úgy érezzük, a magyar keresztyénségre soha nem nehezödött súlyosabb felelősség, mint éppen ma. Odahaza kegyetlen rendszerességgel fojtja el egy teljesen idejétmúlt ideológia a fizikai és lelki terror minden eszközével a keresztyénség hangját. A Nyugat, mely számunkra évszázadokon keresztül a keresztyénséget jelentette, mélységesen megoszlott világnézeti és vallásos tekintetben. Mi azonban a megkínzott és elhallgattatott magyar keresztyénségért rebegetjük imánkat a mai Nyugaton, ahol egyben keresztyének kívánunk lenni és magyarok. A mi nyugatiságunk magyar és keresztyén. Magyarságunk nyugati és keresztyén, keresztyénségünk nyugati és magyar.

Nyugati magyar keresztyénség. E három szóban foglalható össze a Jöjjetek programja. A lapot — mely e számmal 10-ik évfolyamába lép — a Szórványban Élő Magyar Református Egyház hívta életre. Új útjára a Ruyter tengernagyról elnevezett magyar keresztyéneket támogató holland alapítvány anyagi segítsége indítja el. Benne teret kívánunk adni mindenkinek, mind keresztyéneknek mind nem-keresztyéneknek, az időszerű vallásos, kulturális, gazdasági és társadalmi kérdések megpendítésére. Mert mi a ma világában kell hogy keressük az utat nap mint nap, amelyen Jézus Krisztust követhetjük.

1848 március 15-e nemzeti megújulásunk örök jelképe. Úgy érezzük, nem véletlen, hogy a magyar református egyháznak a szabadságharc alatt elindított új lapja a Reformáció nevet viselte. Ma, 1957 márciusában, új magyar reformációra van szükségünk. Így visszük tovább az októberi szabadságharcban meggyújtott új magyar reformáció fáklyáját. E gondolatokkal eltelve, Isten segedelmét kérve, indítjuk útjára a megújult Jöjjetek-et, a nyugati magyar keresztyénség lapját.

Hága, 1957. március